

پمفلت آموزشی مسمومیت با الکل

تهیه و تنظیم کننده:

دکتر محمد رضا نیوشا— فوق تخصص شبکیه

رویا سلمان پور — کارشناس ارشد پرستاری

(سوپروایزر آموزشی سلامت)

مرکز آموزشی درمانی نیکوکاری تبریز

تاریخ تهیه: زمستان ۱۴۰۱

تاریخ بازنگری: زمستان ۱۴۰۳

<https://nikukarihosptbzmed.ac.ir>

منابع:

فوریت پرستاری و برونر سودارث،
مسمومیت ها، رضا پوردست گردان (۱۳۹۳)

الکل از بدن نمی شود بلکه سرعت متابولیسم آنرا افزایش داده و باعث تشدید مسمومیت می گردد.

— خوابیدن: به منظور از بین رفتن اثرات مسمومیت با الکل، امکان از دست دادن هوشیاری به هنگام خواب وجود دارد.

عوارض مشروبات الکلی در چشم:

اولین علامت تاثیر الکل بر چشم به صورت مشاهده جرقه های نورانی و تغییر در حس دید رنگی بویژه کم رنگ دیده شدن رنگ قرمز در ابتدای علایم است که متعاقب آن تار شدن چشم بیمار و در نهایت کاهش دید مرکزی است. کاهش بینایی از سطح متوسط تا نابینایی کامل می تواند پیشرفت کند. الکل متیلیک یا الکل چوب از طریق آسیب عروق بافت چشم و تغییر متابولیسم اعصاب بینایی باعث تخریب عصبی چشم می گردد. در صورت استفاده از الکل دست ساز و غیر استاندارد، فوراً در روز اول به اورژانس مراجعه نموده و دیالیز شود تا بینایی خود را از دست ندهد، در غیر اینصورت فرد برای همیشه نابینا خواهد شد.

استفاده همزمان از دخانیات، کمبود سطح ویتامین ب و دیابت و مشکلات زمینه ای کلیوی می تواند باعث تشدید آسیب چشمی ناشی از الکل گردد.

بدن ما قادر است الکل را مانند هر ماده دیگری بسوزاند. اما با این وجود این ماده برای بدن سمی است. مسمومیت با الکل زمانی رخ می دهد که مقدار زیادی الکل در یک دوره کوتاه زمانی مصرف شود. این مسمومیت معمولاً به علت وجود اتانول که در نوشیدنی های الکلی مانند آبجو، شراب و مشروبات الکلی یافت می شود، اتفاق می افتد. الکل، توسط کبد به محصولات جانبی بیشتری تجزیه شده و از بدن دفع می شود. با وجود توانایی بدن برای سوزاندن الکل و از بین بردن محصولات جانبی آن، ظرفیت بدن برای انجام این فرآیند محدود است. یعنی حجم کمی از الکل می تواند توسط بدن جذب و دفع شود. مصرف بیش از حد ظرفیت بدن می تواند این پردازش را دچار اختلال کند. این اختلال نیز باعث می شود الکل فرآوری نشده در جریان خون وارد شود. گردش این مواد خطرناک در سیستم های بدن می تواند موجب مسمومیت، آسیب و حتی تخریب دائمی اندام های بدن شوند.

مشروبات غیر استاندارد:

با توجه به ممنوع بودن تولید و فروش مشروبات الکلی در ایران بسیاری از افراد سودجو اقدام به تولید غیرقانونی این مشروبات می کنند. موادی که حاوی قند هستند مثل سیب، انگور، هندوانه و... طی فرآیندهایی از قبیل تخمیر و تقطیر، الکل تولید میکنند. اما اگر به جای میوه از چوب آن استفاده شود متانول یا الکل چوب تولید میشود که یکی از سموم خطرناک برای بدن می باشد. در اثر دگرگونی این نوع مشروب در کبد موادی تولید میشود که تجمع آنها در چشم منجر به بروز کوری میشود. از طرفی دیگر ممکن است افزودنی های غیر مجاز به مشروبات اضافه کنند. افزودنی های خطرناکی که فقط گیجی و خواب آلودگی به همراه دارند و

حتی ممکن است آنها را تا حد مرگ پیش ببرد.

دیازپام، هیستامین و به خصوص آمفتامین ها که ریسک بالایی دارند از جمله این افزودنی های تقلبی مشروبات است.

نشانه های مسمومیت با الکل:

۱- استفراغ

۲- گیجی

۳- تنفس آرام در زمان مسمومیت ممکن است فرد در مقطعی تنفس کند و در مقطع دیگر تنفسش قطع شود. شروع تنفس او بسیار آهسته و کم عمق است.

۴- بی حسی: حالتی است که در آن فرد آگاه است اما به محرک های خارجی بی توجه است. بسیاری از مواقع این حالت با مستی اشتباه گرفته می شود. در حالیکه بی حسی یکی از نشانه های مسمومیت با الکل است.

۵- پوست رنگ پریده

۶- درجه حرارت پایین بدن

۷- تشنج

۸- از دست دادن هوشیاری

اقدامات اولیه جهت فرد مسموم:

- تماس با اورژانس (۱۱۵)
- جدا کردن فرد از الکل
- عدم رانندگی فرد
- فرد در محیط بی خطری قرار داده شود تا با اجسام خطر ساز تماس نداشته باشد و نیفتد.
- تحریک هوشیاری فرد مثلاً با صحبت کردن و کنترل آن
- اگر فرد قادر به بلعیدن است به او کمی آب بدهید
- فرد را به پهلو بخوابانید تا صورتش باز باشد که در صورت بروز استفراغ مواد غذایی وارد مجاری هوایی نشود.

اقداماتی که در هنگام مسمومیت نباید انجام داد:

- نوشیدن قهوه تلخ یا کافئین: این نوشیدنی ها به هیچ عنوان اثرات مسمومیت با الکل را از بین نمی برند.
- دوش آب سرد: شوکی که در اثر تماس با آب سرد بوجود می آید می تواند منجر به از دست دادن هوشیاری شود.
- قدم زدن: قدم زدن نه تنها سبب افزایش سرعت روند خروج